

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA – BIOLOGIA

Podstawa prawna

Przedmiotowe zasady oceniania zostały opracowane na podstawie :

1. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz.U.z 2019r., poz.373).
2. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej,
3. Statutu Szkoły Podstawowej nr 14 we Włocławku,
4. Programu nauczania biologii dla klas 5 – 8 szkoły podstawowej autorstwa Anny Zdziennickiej

Do celów oceniania uczniów w edukacji biologicznej należą :

1. Wspieranie, poprzez

- motywowanie uczniów do lepszej nauki i pracy nad sobą
- stymulowanie i mobilizowanie uczniów do myślenia o swojej przyszłości oraz do podejmowania starań podnoszących jakość edukacji biologicznej
- stworzenie uczniom okazji i szansy osiągnięcia sukcesów edukacyjnych w zakresie biologii oraz dowartościowanie ich
- pomoc uczniom w samodzielnym planowaniu własnego rozwoju
- różnicowanie, wyróżnianie i nagradzanie uczniów

2. Prognozowanie, poprzez

- zdobywanie informacji o efektywności nauczania biologii i pracy nauczyciela
- przewidywanie przyszłych osiągnięć ucznia, wykrywanie potencjalnych umiejętności

3. Diagnoza, poprzez

- poinformowanie uczniów o poziomie ich osiągnięć edukacyjnych i postępów w nauce
- zdiagnozowanie potrzeb edukacyjnych uczniów, tj. określenie ich zainteresowań poznawczych i potrzeb w zakresie uczenia się biologii oraz przyczyn trudności w uczeniu się tego przedmiotu
- określenie stopnia osiągnięcia standardów wymagań
- porównanie osiągnięć uczniów różnych klas w szkole
- dostarczenie rodzicom i opiekunom uczniów oraz nauczycielom informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach uczniów

4. Ewaluacja, poprzez

- uzyskiwanie informacji o jakości i poziomie osiągnięć oraz pracy edukacyjnej uczniów
- umożliwienie doskonalenia organizacji i metod pracy edukacyjnej

Cele kształcenia

Podstawa programowa z biologii w szkole podstawowej określa następujące cele edukacyjne:

I. Znajomość różnorodności biologicznej oraz podstawowych zjawisk i procesów biologicznych.

Uczeń opisuje, porządkuje i rozpoznaje organizmy; wyjaśnia zjawiska i procesy biologiczne zachodzące w wybranych organizmach i w środowisku; przedstawia i wyjaśnia zależności między organizmem a środowiskiem.

II. Planowanie i przeprowadzanie obserwacji i doświadczeń oraz wnioskowanie w oparciu o ich wyniki.

Uczeń określa problem badawczy, formułuje hipotezy, planuje i przeprowadza oraz dokumentuje obserwacje i proste doświadczenia biologiczne; określa warunki doświadczenia, rozróżnia próbę kontrolną i badawczą; formułuje wnioski; przeprowadza obserwacje mikroskopowe i makroskopowe preparatów świeżych i trwałych.

III. Posługiwanie się informacjami pochodzącymi z analizy materiałów źródłowych.

Uczeń wykorzystuje różnorodne źródła i metody pozyskiwania informacji; odczytuje, analizuje, interpretuje i przetwarza informacje tekstowe, graficzne, liczbowe; posługuje się podstawową terminologią biologiczną.

IV. Rozumowanie i zastosowanie nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów biologicznych.

Uczeń interpretuje informacje i wyjaśnia zależności przyczynowo-skutkowe między zjawiskami, formułuje wnioski; przedstawia opinie i argumenty związane z omawianymi zagadnieniami biologicznymi.

V. Znajomość uwarunkowań zdrowia człowieka.

Uczeń analizuje związek pomiędzy własnym postępowaniem a zachowaniem zdrowia oraz rozpoznaje sytuacje wymagające konsultacji lekarskiej; uzasadnia znaczenie krwiodawstwa i transplantacji narządów.

VI. Postawa wobec przyrody i środowiska.

Uczeń uzasadnia konieczność ochrony przyrody; prezentuje postawę szacunku wobec siebie i wszystkich istot żywych; opisuje postawę i zachowania człowieka odpowiedzialnie korzystającego z dóbr przyrody.

Ocenianie, kryteria ocen.

1. Nauczyciel na początku każdego roku szkolnego informuje uczniów oraz rodziców (prawnych opiekunów) o wymaganiach edukacyjnych wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania oraz sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów.
2. Każdy uczeń jest oceniany systematycznie, zgodnie z zasadami sprawiedliwości. Oceny są jawne, zarówno dla ucznia, jak i jego rodziców (prawnych opiekunów).
3. Postępy ucznia ocenia się w następujących kategoriach:
 - a) zachowań i postaw
 - b) umiejętności
 - c) wiadomości
4. Ocenie podlegają wszystkie formy aktywności ucznia tj: odpowiedzi ustne, prace klasowe, sprawdziany, prace domowe, aktywność ucznia w czasie zajęć lekcyjnych, przygotowanie do zajęć lekcyjnych, prace samodzielne ucznia, prace dodatkowe, działania ucznia na rzecz ochrony środowiska, udział w projektach.
5. Prace klasowe, kartkówki i odpowiedzi ustne są obowiązkowe.

6. Prace klasowe są zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem i podany jest zakres sprawdzanych umiejętności i wiedzy.
7. Praca klasowa poprzedzona jest powtórzeniem materiału.
8. Uczeń może poprawić ocenę z pracy klasowej. Może ją poprawić poza zajęciami edukacyjnymi, w terminie wyznaczonym przez nauczyciela.
9. Przy poprawianiu prac klasowych kryteria ocen nie zmieniają się, a otrzymana ocena jest wpisywana do dziennika.
10. Uczeń ma prawo poprawiać tylko raz jedną pracę klasową.
11. Uczniowie po dłuższej i usprawiedliwionej nieobecności w szkole, mają obowiązek uzupełnienia zaległości oraz zaliczenie prac pisemnych, które w tym czasie się odbyły w przeciągu 2 tygodni. Nie zaliczenie prac pisemnych po upływie 2 tygodni skutkuje otrzymaniem oceny niedostatecznej.
12. W przypadku jednodniowej nieobecności ucznia w dniu w którym odbywała się praca klasowa, uczeń jest zobowiązany napisać pracę w najbliższym terminie wyznaczonym przez nauczyciela.
13. Ucieczka z zajęć edukacyjnych, w trakcie których przeprowadzane jest sprawdzenie wiadomości i umiejętności w formie pisemnej skutkuje otrzymaniem oceny niedostatecznej.
14. Sprawdzone i ocenione prace klasowe uczeń otrzymuje do domu. Podpisaną przez rodzica (prawnego opiekuna) pracę klasową, uczeń jest zobowiązany zwrócić nauczycielowi w trakcie następnych zajęć edukacyjnych.
15. Krótkie sprawdziany obejmują materiał z trzech ostatnich lekcji
16. Krótkie sprawdziany nie muszą być zapowiedziane, a ocena uzyskana nie podlega poprawie.
17. Krótkie sprawdziany uczeń ma obowiązek wkleić do zeszytu przedmiotowego.
18. Nie ma możliwości poprawiania ocen na tydzień przez klasyfikacją półroczną i końcoworoczną.
19. Uczeń, którego absencja przekracza 50% na zajęciach w ciągu całego półrocza, nie może być klasyfikowany z zajęć edukacyjnych –biologia
20. Uczeń może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji bez konsekwencji - 1 razy w półroczu w przypadku 1 godziny zajęć edukacyjnych w tygodniu oraz 2 razy w przypadku 2 i więcej godzin. Nieprzygotowanie nie dotyczy diagnoz, prac klasowych.

Oceny bieżące i klasyfikacyjne (roczne i półroczne) ustala się w stopniach wg następującej skali:

- 1) stopień celujący – 6
- 2) stopień bardzo dobry – 5
- 3) stopień dobry – 4
- 4) stopień dostateczny – 3
- 5) stopień dopuszczający – 2
- 6) stopień niedostateczny – 1

Przy ocenach bieżących dopuszcza się stosowanie znaku „+” i „-”

Oceny półroczne i roczne wystawiane są bez znaków „+” i „-”.

Z prac pisemnych uczniów otrzymuje ocenę wyrażoną stopniem zgodnie z poniższymi zasadami:

- * 0 - 33% maksymalnej liczby punktów lub maksymalnego zakresu wiedzy i umiejętności - ocena niedostateczna (1),
- * 34 - 50% maksymalnej liczby punktów lub maksymalnego zakresu wiedzy i umiejętności - ocena dopuszczająca (2),
- * 51 - 74% maksymalnej liczby punktów lub maksymalnego zakresu wiedzy i umiejętności - ocena dostateczna (3),
- * 75 - 90% maksymalnej liczby punktów lub maksymalnego zakresu wiedzy i umiejętności - ocena dobra (4),
- * 91-96% maksymalnej liczby punktów lub maksymalnego zakresu wiedzy i umiejętności - ocena bardzo dobra (5),
- * 97% - 100% ocena celująca

Kryteria oceny wypowiedzi ustnych

- ocena celująca – wypowiedź ucznia jest bezbłędna, wiadomości przedstawia w sposób uporządkowany, możliwe potrafi przedstawić za pomocą rysunku, grafu, wykresu, schematu, itp.,
- ocena bardzo dobra – wypowiedź ucznia jest bezbłędna, wyczerpująca, wiadomości przedstawia w sposób uporządkowany, możliwe potrafi przedstawić za pomocą rysunku, grafu, wykresu, schematu, itp
- dobra – odpowiedź niepełna, zdarzają się drobne potknięcia
- dostateczna – odpowiedź niepełna, z pomocniczymi pytaniami nauczyciela,
- dopuszczająca – odpowiedź niespójna, chaotyczna, wskazująca na duże braki
- niedostateczna – uczeń nie podejmuje próby odpowiedzi na postawione zagadnienie

Kryteria oceny prac domowych

Ocena:

- celująca – praca wykonana bezbłędnie, dokładnie, samodzielnie
- bardzo dobra – praca wykonana bezbłędnie, wyczerpująco i samodzielnie,
- dobra – praca wykonana bezbłędnie lecz niepełna,
- dostateczna – praca wykonana błędnie i niesamodzielnie,
- dopuszczająca – pomimo błędnego wykonania uczeń podjął próbę rozwiązania,
- niedostateczna – brak pracy domowej, uczeń nie podjął próby rozwiązania danego problemu.

Ocenianie wspomagające:

a) plus "+" uczeń może otrzymać za:

- * aktywność na lekcji,
- * prace domowe o małym stopniu trudności, pracę w zespole na lekcji, przygotowanie materiałów wzbogacających proces lekcyjny,
- * inne "krótkie" formy aktywności,

b) minus „-” uczeń może otrzymać za:

- * brak pracy domowej (o małym zakresie treści, niewielkim stopniu trudności), zgłoszony przed lekcją;
- * brak zeszytu przedmiotowego lub środków dydaktycznych potrzebnych do lekcji, a wskazanych przez nauczyciela, zgłoszony przed lekcją;
- * brak zaangażowania w zajęcia edukacyjne.

Plusy, i minusy są przekładane na ocenę wyrażoną stopniem. Za 3 plusy uczeń uzyskuje ocenę bardzo dobrą (5), 3 „-” to ocena niedostateczna(1), za 4 i kolejne minusy uczeń otrzymuje oceny niedostateczne. Rozliczanie plusów i minusów odbywa się na bieżąco, podsumowanie efektów oceniania wspierającego odbywa się w danej klasie pod koniec każdego półrocza.

Warunki ustalania oceny półrocznej i końcoworocznej

Ocena półroczna i roczna nie jest średnią arytmetyczną uzyskanych przez ucznia ocen cząstkowych. Uwzględnia ona „wagę” otrzymanych przez uczniów wyników.

Wpływ na ocenę półroczną lub roczną	za:
Wysoki	praca klasowa, praca powtórzeniowa, sprawdzian, kartkówka
Średni	odpowiedź ustna, praca zespołowa, ocena za aktywność i systematyczność
Mniejszy	praca domowa, indywidualna pisemna praca tematyczna

1. Proponowaną cenę roczną wystawia nauczyciel najpóźniej na miesiąc przed terminem klasyfikacji rocznej.
2. O zagrożeniu oceną niedostateczną nauczyciel informuje ucznia, jego rodziców oraz wychowawcę klasy na miesiąc przed klasyfikacją.
3. Wszystkie formy aktywności ucznia oceniane są w skali stopniowej.
4. Ocenę roczną wystawia się na podstawie uzyskanych ocen cząstkowych w ciągu całego roku, przy czym nie jest to średnia ocen uzyskanych przez ucznia.
5. Na koniec półrocza i roku szkolnego nie przewiduje się dodatkowych sprawdzianów zaliczeniowych.
6. Ustalona przez nauczyciela ocena końcoworoczna może być zmieniona tylko w wyniku egzaminu poprawkowego zgodnie z Rozporządzeniem MEN.
7. Szczegółowe zasady klasyfikacji półrocznej i rocznej określone są w Statucie Szkoły.
8. Wszystkie sprawy sporne, nie ujęte w PZO, rozstrzygane będą zgodnie ze Statutem Szkoły oraz rozporządzeniami MEN.

Sposoby przekazywania informacji zwrotnej stronom zainteresowanym wynikami ucznia.

- Nauczyciel – uczeń:
 - informuje uczniów o wymaganiach i kryteriach oceniania,
 - pomaga w samodzielnym planowaniu rozwoju,
 - motywuje do dalszej pracy.
- Nauczyciel – rodzice:
 - informuje o wymaganiach i kryteriach oceniania,
 - informuje o aktualnym stanie rozwoju i postępów w nauce,
 - dostarcza informacji o trudnościach ucznia w nauce,
 - dostarcza informacji o uzdolnieniach ucznia,
 - daje wskazówki do pracy z uczniem.
- Nauczyciel – wychowawca klasy – dyrektor:
 - nauczyciel informuje wychowawcę klasy o aktualnych osiągnięciach ucznia,
 - nauczyciel lub wychowawca informuje dyrekcję o sytuacjach wymagających jego zdaniem interwencji.

Ewaluacja zasad oceniania.

PZO podlegają ewaluacji na koniec roku szkolnego oraz na zakończenie każdego cyklu edukacyjnego

Przedmiotowe Zasady Oceniania z biologii w okresie nauki zdolnej wynikającej z czasowego ograniczenia funkcjonowania szkoły w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19

Na zajęciach prowadzonych zdalnie obowiązują dotychczasowe PZO z uwzględnieniem poniższych zasad:

1. Nauczanie zdalne odbywa się przez aplikację Teams oraz komunikatory Internetowe.
2. Uczniowie zobowiązani są do zachowania zgodnie z zasadami etykiety internetowej (netetykiety).
3. Każdy uczeń zobowiązany jest do realizacji zajęć geografii w systemie zdalnym, zgodnie z planem lekcji umieszczonym w e-dzienniku oraz udział, w miarę możliwości, w zajęciach online.
4. Zajęcia online odbywają się na Microsoft Teams.
5. Każdego ucznia obowiązuje systematyczna praca.
6. Ocenianiu podlegają osiągnięcia edukacyjne ucznia, tj. stan wiedzy i umiejętności oraz zaangażowanie i systematyczność ucznia.
7. Sprawdzanie stopnia opanowania umiejętności umożliwiają:
 - praca domowa,
 - praca na lekcji online,
 - kartkówka, sprawdzian, praca klasowa online w określonym czasie,
 - inne formy wskazane przez nauczyciela – prezentacja, projekt, portfolio.
8. Kartkówki, sprawdziany, prace klasowe będą zapowiedziane, a termin i zakres materiału podane będą w dzienniku elektronicznym w zakładce „sprawdziany”.
9. Uczeń, który nie weźmie udziału w teście sprawdzającym wiedzę zobowiązany jest do napisania testu w dodatkowym terminie wyznaczonym przez nauczyciela.
10. Uczeń może poprawić ocenę z pracy klasowej w terminie dodatkowym, który ustalany jest wspólnie z uczniem.
11. W przypadku choroby lub szczególnych trudności w zakresie opanowania bieżącego materiału uczeń ma możliwość uzupełnienia braków w następujący sposób:
 - przedstawienie przez nauczyciela braków, wskazanie treści, które są niezbędne do opanowania przez ucznia;
 - propozycja dodatkowych kart pracy, zadań i ćwiczeń pozwalających na przezwycięzenie trudności;
 - konsultacje on-line z nauczycielem.

12. Uczniowie, którzy nie mają możliwości uczestnictwa w zajęciach online otrzymają opracowany materiał z poszczególnych tematów oraz karty pracy. Materiały będą umieszczone w dzienniku elektronicznym w zakładce "zadania domowe".

13. Uczniowie i rodzice będą informowani o ocenach i postępach w nauce poprzez dziennik elektroniczny.

14. Kontakt rodzica z nauczycielem odbywa się przez dziennik elektroniczny.